

AVALUACIÓ FINAL EXTERNA

Per unes institucions lliures de Banca Armada: Aprofundint en la sensibilització i incidència política a la Comunitat Valenciana

---

Nº d'expedient: SOLEPD/2018/0031

Entitats: Fundació Cívica Novessendes / SETEM Comunitat Valenciana

---

Dialòguia
Consultoría Social

Novembre, 2020

DIALÒGUIA Consultoria Social, SL

C/ Pare Melià, 11

12600 LA VALL D'UIXÓ

Tel.: 629-524317

www.dialoguia.es

Email: info@dialoguia.es

Autor:

Isidro Clemente

isidro@dialoguia.es

Índex de quadres

QUADRE 1: TITULARS DEL PROJECTE	15
QUADRE 2. ESTRUCTURA DE LA INDAGACIÓ SOBRE LES NECESSITATS INFORMATIVES .	20
QUADRE 3: MOSTRA DE L'ESTUDI SEGONS INSTRUMENT I TIPOLOGIA DEL TITULAR.....	25
QUADRE 4: CONTRIBUTIÓ DEL PROJECTE A L'ESTRATÈGIA DE LA GVA	30

Índex d'il·lustracions

IL·LUSTRACIÓ 1: OBJECTIU GENERA DEL IV PLA DIRECTOR DE LA COOPERACIÓ VALENCIANA.....	29
---	----

Llistat de sigles i acrònims

AAPP	Administracions Públiques
ADE	Administració i Direcció d'Empreses
CEV	Confederación Empresarial de la Comunitat Valenciana
CID	Cooperació Internacional al Desenvolupament
CVONGD	Coordinadora Valenciana d'ONGD
DGCID	Direcció General de Cooperació Internacional al Desenvolupament
DMCJ	Dia Mundial del Comerç Just
EpCG	Educació per a la Ciutadania Global
FdV	Fonts de Verificació
GVA	Generalitat Valenciana
IES	Institut d'Educació Secundària
LdB	Línia de Base
MML	Matriu de Marc Lògic
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible
OSC	Organitzacions de la Societat Civil
PDCV	Pla Director de la Cooperació Valenciana
TdR	Termes de referència de l'avaluació
UJI	Universitat Jaume I de Castelló
UPV	Universitat Politècnica de València
UV	Universitat de València

CONTINGUTS

RESUM EXECUTIU	7
1. INTRODUCCIÓ	11
2. OBJECTIUS DE L'AVALUACIÓ	12
3. DESCRIPCIÓ DE LA INTERVENCIÓ.....	13
4. CRITERIS DE VALORACIÓ.....	19
5. METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ.....	22
6. CONDICIONANTS I LÍMITS DE L'ESTUDI.....	26
7. ANÀLISIS I INTERPRETACIÓ DE LES TROBALLES	27
8. CONCLUSIONS	51
9. RECOMENACIONS.....	56
10. LLIÇONS APRESES	60
ANNEX I. Pla d'avaluació.....	62
ANNEX II. Treball de camp: activitats realitzades.....	64
ANNEX III. Qüestionari de valoració	66
ANNEX IV. Documentació consultada i fonts secundàries.....	71

RESUM EXECUTIU

RESUM EXECUTIU

El present treball correspon a la una **avaluació final** del projecte “Per unes institucions lliures de Banca Armada: Aprofundint en la sensibilització i incidència política a la Comunitat Valenciana”, impulsat per la Fundació Cívica Novessendes i SETEM Comunitat Valenciana i cofinançat per la Generalitat Valenciana, en el seu programa del any 2018 de subvencions a organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), per al finançament de projectes d'educació per a la ciutadania global en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Es tracta d'una **avaluació final externa**, sent el **propòsit** identificar i reflexionar sobre els resultats que s'han aconseguit, així com determinar el valor d'aquests, tenint en compte que el projecte s'emmarca en la Campanya Banca Armada (<http://www.bancaarmada.org/>) i que les seues conclusions i aprenentatges han de servir per a futures actuacions tenint en compte aquest marc de referència.

Es tracta d'un projecte d'educació per al desenvolupament l'objectiu del qual és sensibilitzar a la ciutadania valenciana, i en concret de la comunitat universitària i les administracions públiques valencianes, sobre els vincles dels bancs amb la indústria armamentista, amb la finalitat de promoure accions individuals i de govern transformadores i coherents amb el foment d'una cultura de pau i un desenvolupament humà sostenible.

El projecte ha superat la duració inicialment prevista de 12 mesos i s'ha allargat des de l'inici, el dia 14 d'abril de 2019 fins el 31 de juliol de 2020, degut en part a la pandèmia.

S'ha realitzat en:

- ✓ Betxí
- ✓ Castelló
- ✓ València
- ✓ Xirivella
- ✓ Alzira
- ✓ Sagunt

L'enfocament metodològic de l'avaluació és formatiu i participatiu, i s'ha basat en els següents criteris:

- ✓ Coherència
- ✓ Pertinència
- ✓ Eficàcia
- ✓ Impacte
- ✓ Sostenibilitat

El treball s'ha realitzat durant uns tres mesos de manera no contínua, i els instruments d'investigació utilitzats han sigut: anàlisi documental, entrevistes semi-estructurades i grup de discussió, i s'ha tractat els resultats dels qüestionaris post-test dos activitats del projecte.

En la investigació realitzada mitjançant l'entrevista han participat 9 persones, el 22 per cent dones i el 78 per cent homes; l'univers dels qüestionaris ha sigut d'un total de 30 persones, 21 universitàries i 9 qualificades com a població en general que van participar en la difusió a Alzira.

Pel que fa a les principals **troballes**, **conclusions** i **recomanacions** que hem obtingut cal destacar que el projecte ha aconseguit els propòsits referits a la creació de l'argumentari (R1), la sensibilització i mobilització social (R2), i en menor mesura el relacionat amb la incidència política a administracions públiques valencianes (R3).

Cal destacar la campanya de sensibilització de la població en general, en base especialment a un vídeo i els mupis que s'han posat a la ciutat de València per la enorme repercussió que hi ha hagut; en aquest sentit es valora de manera molt positiva el missatge clar i directe, i l'elaboració professional de la campanya.

La recerca per a crear l'argumentari continua sent el punt diferenciador atés la solvència que li dona a la campanya, on destaca les opinions del món acadèmic i responsables polítics.

L'acció en l'àmbit de l'ensenyament mitjà i universitari és efectiu i sembla que futures campanyes haurien de tindre en compte aquests titulars de drets.

També es valora la participació de la societat civil, i al respecte es proposen alternatives d'estratègia d'acció implicant a la banca ètica, en concret estem pensant en les fundacions i grups territorials com els que existeixen en la Fundació Banca Ètica.

L'acció amb els ajuntaments i administració autonòmica sembla que ha d'anar de la mà de la incidència política però també treballar a nivell tècnic, especialment amb els serveis d'intervenció.

Finalment indicar que sense cap dubte el projecte ha contribuït a tindre una ciutadania crítica enfront de la banca que finança la indústria d'armament, i per una cultura de pau, tot dins del marc limitat a l'abast del projecte.

L' AVALUACIÓ

1. INTRODUCCIÓN

La present avaluació es realitzar en el marc de l' ORDRE 3/2017, de 31 de maig, de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, per la qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions en matèria de cooperació al desenvolupament, d'acord al seu Article 64 referit a l'avaluació, pel qual totes les actuacions subvencionades serà preceptiva la realització d'una avaluació final externa o mixta: aquest document formarà part de l'expedient de justificació.

Segons el que s'indica en el punt 3 del dit article, l'avaluació s'ha fet d'acord a la "Guia per al seguiment i avaluació de projectes finançats per la Generalitat Valenciana en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament"

El present document s'estructura en les següents parts:

La primera, fins al punt 5 del document, es refereix al marc de l'avaluació i informa sobre els antecedents i context de l'avaluació, els objectius en funció de la seua utilitat, es descriu la intervenció, detalla els criteris que s'utilitzen en la valoració, així com la metodologia i tècniques d'investigació, el punt 6 informa sobre els condicionants i límits que hi ha hagut durant l'estudi.

A continuació, en el punt 7, s'identifiquen les troballes segons criteris establits, a saber:

- ✓ Pertinència
- ✓ Coherència
- ✓ Eficàcia
- ✓ Impacte
- ✓ Sostenibilitat

En el següent apartat s'indiquen les conclusions (punt 8) organitzades segons les dimensions en les que s'ha treballat; el punt 9 sobre recomanacions organitzades d'acord a les aliances, atés la importància de les mateixes en el marc de la campanya i els diferents components del projecte.

Finalment incloem les lliçons apreses (apartat 10), que pretenen completar el procés de reflexió dels diferents agents, de manera que l'avaluació que es presenta pugua contribuir als propòsits d'un treball d'aquest tipus.

Es completa la informació amb els corresponents annexos.

2. OBJETIUS DE L'AVALUACIÓ

Es tracta d'una **avaluació final externa**, sent el **propòsit** identificar i reflexionar sobre els resultats que s'han aconseguit, així com determinar el valor d'aquests en el marc de referència que és la Campanya Banca Armada dins de la qual s'ha executat el projecte; des d'aquest punt de vista l'avaluació pot fer les seues aportació per a orientar futures accions al País Valencià.

Els **objectius de l'avaluació**, segons s'indica als TdR, són:

- ❖ Recollida d'informació de manera sistemàtica i rellevant per a la seua posterior valoració
- ❖ Respondre a les qüestions necessàries relatives al projecte de forma imparcial i transparent
- ❖ Valorar l'impacte pedagògic de les accions
- ❖ Recollir lliçons apreses i recomanacions futures
- ❖ Valorar factors de risc i estratègies de gestió dels riscos
- ❖ Informar sobre els processos de presa de decisions.

En reunions celebrades amb les persones responsables del projecte de la Fundació Novessendes el dia 7 de setembre es va concretar l'abast esmentat, així com l'estratègia i abast del treball amb els informants clau.

3. DESCRIPCIÓ DE LA INTERVENCIÓ

3.1. Marc global del projecte

El projecte que s'avalua dona continuïtat al projecte "De la banca armada a la banca ètica: sensibilització i incidència política a la Comunitat Valenciana per avançar cap al foment de la pau i dels Objectius de Desenvolupament Sostenible" que també va ser cofinançat per la GVA a convocatòria 2017.

En aquest cas s'ha pretés contribuir a la consolidació dels resultats obtinguts en l'anterior projecte, ampliant el treball amb actors clau a les principals administracions municipals i/o supramunicipals valencianes, i alhora obrir nous escenaris per a la sensibilització sobre la qüestió del cycle econòmic militar i el paper de les entitats financeres en el manteniment de la indústria armamentista, incidint en les institucions i la comunitat universitària valenciana per avançar en la coherència de polítiques, tot ell per construir una societat justa i pacífica a través de la sensibilització donat a conèixer tot allò que alimenta les violències i desmuntant el negoci de la guerra.

L'actuació que s'avalua està inspirada en la Campanya Banca Armada a Catalunya nodrint-se de la seua experiència i coneixements adquirits des de l'any 2006, quan es va posar en marxa per primera vegada. Des de llavors, l'objectiu de la campanya ha estat sensibilitzar sobre les inversions de les entitats financeres en la indústria militar i les seues conseqüències, i exigir unes polítiques ètiques i responsables socialment.

El projecte pretén, a partir d'una tasca d'actualització i divulgació de dades sobre la Banca Armada, destapar de manera rigorosa els vincles entre les principals entitats financeres espanyoles, la producció i exportació d'armes i el negoci de la guerra.

A partir d'aquest marc de referència el projecte utilitza els coneixements per a sensibilitzar i mobilitzar a la ciutadania, amb especial incidència, en aquest cas, en el teixit associatiu valencià per recolzar i difondre la campanya Banca Armada i l'ús de les finances ètiques i solidàries.

El projecte també busca el compromís de les institucions públiques valencianes mitjançant amb els polítics i personal tècnic per tal d'afavorir la corresponsabilitat i la coherència de polítiques per al desenvolupament amb l'adquisició de compromisos per

a una inclusió de clàusules socials i ètiques als departaments de contractació municipals i universitaris en relació a l'ús de la banca armada i la banca ètica.

3.2. Localització i període d'execució del projecte

El projecte, va iniciar-se el 14 d'abril de 2019 i va finalitzar el 31 de juliol de 2020.

Les modificacions presentades són:

- ❖ **Informació de modificació no substancial.** Registre GVRTE/2019/488588. Data 22/07/2019. A partir de l'informe de la Ldb es presenta una nova matriu on s'elimina l'activitat A3.3 Creació i difusió a la Comunitat Valenciana d'una moció descarregable on-line en la web bancaarmada.org per la qual s'insta a impulsar la campanya «municipis lliures de Banca Armada» a la Comunitat Valenciana. L'activitat es va substituir per l'elaboració d'un exemple de moció que s'ha entregat als municipis, contemplada aquesta acció en l'Activitat 3.2.
- ❖ **Sol·licitud ampliació de termini.** Registre: GVRTE/2020/262457. Data: 20 /02/2020.
- ❖ **Modificació substancial.** Registre: GVRTE/2020/970014. Modificació d'activitats degut a l'estat d'alarma derivat de la Covid19, i modificació de pressupost. Data 29/06/2020.

Pel que fa a l'àmbit geogràfic d'execució, s'han realitzat activitats a:

- ✓ Betxí
- ✓ Castelló
- ✓ València
- ✓ Xirivella
- ✓ Alzira
- ✓ Sagunt

3.3. Titulars

El projecte assenyalava com a titulars els següent grups:

QUADRE 1: TITULARS DEL PROJECTE

Titulars	Actors
Titulars de drets	Comunitat universitària valenciana Administracions públiques valencianes (representants polítics i personal tècnic) Grup d'activistes de la Campanya Banca Armada Ciutadania en general
Titulars d'Obligacions	Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació Partits polítics Grups parlamentaris
Titulars de Responsabilitats	Mitjans de comunicació Consells Socials i/o àrees de cooperació d'universitats públiques valencianes Administracions públiques valencianes (representants polítics) Grup de treball d'investigadors (Centre Delàs, SETEM, Nosessendes) Entitats expertes en les finances ètiques i solidàries

El projecte considera **població beneficiària indirecta** la ciutadania valenciana i els mitjans de comunicació.

3.4. Els objectius, resultats i activitats del projecte

OBJETIU GENERAL

Contribuir a fomentar una ciutadania global crítica, participativa i activa, compromesa amb la construcció d'una societat global solidària, justa i equitativa mitjançant la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, i des de l'impuls d'un sistema financer ètic i solidari.

OBJETIU ESPECÍFIC

Sensibilitzar la ciutadania valenciana, i en concret de la comunitat universitària i les administracions públiques valencianes, sobre els vincles dels bancs amb la indústria armamentista, amb la finalitat de promoure accions individuals i de govern transformadores i coherents amb el foment d'una cultura de pau i un desenvolupament humà sostenible en línia amb l'agenda 2030 dels ODS i el IV Pla Director de Cooperació Valenciana 2017-2020.

RESULTAT 1

Actualitzades i divulgades les dades sobre la Banca Armada amb els vincles de les entitats financeres amb les empreses d'armes i les alternatives existents, a través dels materials didàctics i de suport creats per l'equip investigador i distribuïts en les diferents activitats, i a través de la implementació de l'estratègia de comunicació per al desenvolupament.

RESULTAT 2

Sensibilitzada i mobilitzada la població meta del projecte afavorint la presa de consciència de la ciutadania valenciana sobre els vincles de les entitats financeres amb les empreses d'armes i les alternatives existents fomentant una cultura de pau, i consolidant i ampliant el teixit associatiu valencià que recolza i difon la campanya Banca Armada i l'ús de les finances ètiques i solidàries.

RESULTAT 3

Augmentada la interlocució amb actors polítics i tècnics de les institucions públiques valencianes per tal d'afavorir la corresponsabilitat i la coherència de polítiques per al desenvolupament amb l'adquisició de compromisos per a una inclusió de clàusules socials i ètiques als departaments de contractació municipals i universitaris en relació a l'ús de la banca armada i la banca ètica.

ACTIVITATS

A1.1 Dinamització del grup d'investigació per a l'actualització i ampliació de la base de dades sobre la Banca Armada amb focus en la Comunitat Valenciana i creació de la resta de continguts de la campanya.

A1.2 Publicació divulgativa format llibret «De la Banca Armada a la Banca Ètica: 10 claus per passar de la banca armada a la banca ètica a la Comunitat Valenciana».

A1.3 Realització d'un curt audiovisual sobre la Banca Armada que reforce els materials de suport i publicitat dels resultats dels projectes (convocatòries 2017 i 2018).

A1.4 Comunicació pel desenvolupament amb la preparació d'un Pla de comunicació del projecte que incloga la publicació d'articles a mitjans de comunicació, realització i difusió d'una càpsula de vídeo publicitària, gestió de xarxes socials i realització d'un informe d'impacte.

A2.1 Realització d'un cicle de xerrades-debat «Com passar de la Banca Armada a València» sobre la Banca Armada, les seues alternatives i propostes d'acció

A2.2 Participació de la base social de les entitats a les Juntes d'Accionistes dels principals bancs que contribuïxen al finançament de la indústria armamentista amb seu social a la Comunitat Valenciana (Bankia, CaixaBank i

Banc Sabadell) per donar a conèixer a accionistes i mitjans de comunicació aquests vincles.

A2.3 Treball en xarxa i coordinació amb altres entitats locals que treballen per les finances ètiques, el consum responsable i la cultura de pau.

A3.1 Consolidació del treball iniciat amb les jornades «Què cal fer per a passar de la banca armada a la banca ètica? Avancem cap a una coherència de polítiques i una cultura de pau» (convocatòria 2017) mitjançant la incidència política a Les Corts valencianes, el seguiment i l'ofertament d'assessorament tècnic a les administracions públiques valencianes per tal d'incorporar criteris de les finances ètiques a la praxi financera de les institucions

A3.2 Ampliar la incidència política a administracions públiques valencianes d'àmbit municipal i/o supramunicipal per tal d'incorporar criteris ètics relacionats amb la banca armada vs la banca ètica en les seues polítiques de Responsabilitat Social

A3.3 Creació i difusió a la Comunitat Valenciana d'una moció descarregable on-line en la web bancaarmada.org per la qual s'insta a impulsar la campanya «municipis lliures de Banca Armada» a la Comunitat Valenciana.

A3.4 Establiment de contactes i realització d'activitats d'incidència a les Universitats públiques valencianes (adreçades als Consells Socials, departaments de contractació i/o les àrees de cooperació) per tal d'impulsar la inclusió de clàusules socials amb criteris ètics relacionats amb la banca armada i la banca ètica per millorar la coherència de polítiques per al desenvolupament.

4. CRITERIS DE VALORACIÓ

4.1. Criteris de l'avaluació

L'avaluació incorpora els criteris que s'estableixen en els TdR¹, als quals s'ha afegit el criteri d'Aspectes Metodològics atés que ho considerem necessari després de la primera reunió amb l'equip tècnic responsable del projecte, i d'acord amb les necessitats informatives que ha plantejat, tot això inclòs en el pressupost inicial.

Així, els criteris que s'aborden en l'avaluació són:

Coherència

Es realitza a dos nivells. Un intern, que valora l'articulació dels objectius de la intervenció amb els instruments proposats per a aconseguir-los i la seua adequació als problemes. Un altre extern, que analitza la compatibilitat de la intervenció amb altres estratègies i programes amb els quals pugua tindre sinergies o complementarietat.

Pertinència

Adequació dels resultats i els objectius de la intervenció al context en el qual es realitza. Amb la seua anàlisi s'estudia la qualitat del diagnòstic que sustenta la intervenció.

Eficàcia

Mesura si "la intervenció causa els efectes desitjats en la població"; és una mesura del grau o nivell d'abast de l'objectiu específic i els resultats del projecte en una població beneficiada i en un període de temps determinat, sense considerar els costos en els quals s'incorre per a obtindre'ls².

---

¹Pertinència, Eficàcia, Impacte, Coherència i Sostenibilitat

²MAE, 1998

Impacte

Són tots els efectes que la intervenció provoca en general, tant buscats i desitjats com pot ser l'assoliment de l'objectiu global, com altres efectes no previstos, desitjats o no desitjats.

L'impacte és conseqüència dels efectes del projecte, per tant pot expressar-se com “el grau de compliment dels objectius generals respecte a la població fique del projecte³”.

Sostenibilitat

Es defineix⁴, en termes generals, com el grau en el qual els efectes positius derivats de la intervenció continuen una vegada que s'ha retirat l'ajuda externa. Aquest criteri parteix de la idea que és convenient que els beneficiaris o les institucions sòcies es facen càrrec de continuar complint amb els efectes positius de l'actuació executada.

Es refereix a la sostenibilitat i manteniment dels efectes positius del projecte, valorant-se la viabilitat de la intervenció i la seua continuïtat més enllà de la fi del projecte.

4.2. Dimensions i preguntes

L'enfocament metodològic que s'ha aplicat en l'avaluació té un caràcter qualitatiu sobre la base de les entrevistes i grups focals, completat amb la recopilació i anàlisi d'informació de tipus quantitatiu procedent de la informació generada al llarg de la intervenció.

A partir del treball previ per a l'establiment de la LdB i les converses mantingudes amb les persones responsables, s'ha procedit a identificar les necessitats informatives de l'entitat, les quals han completat les preguntes que sorgeixen dels criteris triats i les indicades en els TdR.

QUADRE2. ESTRUCTURA DE LA INDAGACIÓ SOBRE LES NECESSITATS INFORMATIVES

---

³Cohen y Franco. 1993.

⁴MAE, 1998

Preguntes	<ul style="list-style-type: none"> • ¿Què es desitja saber? • ¿Quins aspectes es vol valorar?
Dimensions	<ul style="list-style-type: none"> • Preguntes relacionades amb el context • Preguntes relacionades amb l'estructura • Preguntes relacionades amb els processos • Preguntes relacionades amb els resultats

En l'Annex II es troben per grups d'informants les preguntes identificades a les quals l'avaluació ha d'intentar donar resposta.

Tot i així, en el següent quadre s'indiquen les preguntes base de l'avaluació segons dimensions i criteris,

Dimensions	Criteri	Preguntes avaluatives	
Context i estructura	Pertinència	1	La intervenció correspon a les necessitats dels titulars de drets i les prioritats del context en el qual es desenvolupa?
	Coherència	2	Grau d'articulació dels objectius de la intervenció amb els instruments proposats per a aconseguir-los i la seua adequació als problemes?
Resultats	Eficàcia	3	En quina mesura l'execució de les activitats han contribuït a aconseguir els resultats previstos

	Impacte	4	En quina mesura la intervenció ha aconseguit sensibilitzar la ciutadania valenciana, i en concret de la comunitat universitària i les administracions públiques valencianes, sobre els vincles dels bancs amb la indústria armamentista, i s'han produït altres efectes no previstos?
	Sostenibilitat	5	El treball desenvolupat amb els titulars de drets, responsabilitats i obligacions garanteix la sostenibilitat de l'actuació després de la finalització del projecte?

5. METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ

5.1. Enfocament metodològic

L'enfocament metodològic del treball que realitzem és l'aplicat en l'avaluació de polítiques públiques d'acord amb la metodologia CAD establida per a aquest tipus d'accions.

En primer lloc, hem analitzat en profunditat el document – projecte i tota la documentació que se'ns va subministrar i que s'indica en l'Annex V; a partir d'ací i en coordinació amb la persona responsable tècnica del projecte en el moment de fer l'avaluació, es va establir el pla de treball i calendari el qual queda reflectit en l'Annex I.

En el procés avaluatiu és fonamental la participació dels implicats en el projecte, tant en la fase de recollida de dades com en el contrast de les valoracions i en la devolució de resultats, sense aquesta participació activa, crítica i reflexiva, l'avaluació mancarà de sentit, és per això que s'ha posat un especial èmfasi en aquest enfocament.

És així com el procés d'avaluació realment té sentit i és la seua raó de ser si compleix les següents **funcions**:

- ✓ **Retroalimentació o millora:** És una manera de rebre “feedback” sobre la intervenció realitzada encaminada a comprendre el procés que s'ha dut a

terme, per a millorar en el futur; l'avaluació ha de ser un procés d'aprenentatge de la pròpia intervenció.

- ✓ **Control de responsabilitats i rendiment de comptes:** És una responsabilitat social i política, especialment si les activitats dutes a terme es financen amb fons públics, ja que el contribuent té dret a saber en quin i com s'està emprant els diners públics.
- ✓ **Il·lustració per a futures accions :** L'avaluació fomenta una anàlisi prospectiva sobre quins i com poden ser les intervencions futures. Això al seu torn contribueix, en últim terme, a l'aprenentatge i coneixement progressiu i acumulatiu sobre polítiques públiques.

El sentit de l'avaluació resideix en aportar elements esclaridors per millorar l'efectivitat o prendre decisions sobre un programa o política, és a dir, l'avaluació ha de ser, abans de res, útil i pràctica.

Útil, perquè la informació que ens oferisca ha de servir per a la millora del programa, política o intervenció; és a dir, haver de ser una informació pertinent i fàcilment aplicable i utilitzable.

Pràctica, perquè ha d'estar orientada a l'acció.

Així, atesos els propòsits del treball, l'avaluació té un caràcter **sumatiu**, perquè valora els aspectes de l'actuació una vegada ja ha finalitzat, resumint sobre allò que s'ha realitzat i consolidant el que s'aconseguit per a tindre una visió plena de conjunt, igualment resulta una avaluació de caràcter **formatiu** en oferir una informació que ha de ser útil per a l'enfocament i la gestió de futures accions .

Segons el moment es tracta d'una **avaluació final** i d'acord amb l'agent avaluador és una avaluació **externa**.

Una avaluació d'aquest tipus ha d'estar basada en la participació efectiva dels implicats (**avaluació participativa**), de manera que aquests s'apropien del procés i realment siga útil a futur, és per això que s'ha treballat amb diverses tècniques d'investigació social que faciliten aquest propòsit.

La metodologia participativa té un caràcter eminentment **qualitatiu**, reforçant-se aquest aspecte amb la recopilació i anàlisi de tota la informació de caràcter

quantitatiu generada en el propi procés d'implementació del projecte, en aquest cas les fonts de verificació proporcionades per l'entitat.

Finalment, l'**anàlisi valorativa** es determina en cinc nivells:

- ✓ Troballes
- ✓ Interpretació o anàlisi: les explicacions sobre els fets, especulacions entre les interaccions, causes, raons i significats que li donem a les dades
- ✓ Judicis o valoracions sobre els resultats i les seues interpretacions
- ✓ Recomanacions, que són "el vincle formal entre una avaluació i el seu ús
- ✓ Lliçons apreses de les troballes oposades.

5.2. Abast de la investigació: instruments i informants clau

5.2.1. Fonts d'informació

Els instruments que hem utilitzat en l'avaluació provenen de la investigació social i s'adapten als **principis d'objectivitat i participació**, són eines que combinen elements de caràcter **qualitatiu** i **quantitatiu**.

S'ha de dir que els instruments i informants clau es van acordar durant la primera reunió (Activitat 1.1) celebrada el 7 de setembre de 2020.

Fonts primàries:

Entrevistes semiestructurades:

- Grup d'activistes de la Campanya Banca Armada
- CVONGD
- Equip tècnic entitats sòcies
- Equip tècnic Centre Delàs
- Consells Socials i/o àrees de cooperació d'universitats públiques valencianes
- Conselleria de Hisenda
- Ajuntaments

Qüestionaris (post-test):

- Assistents a les xarrades (Activitat 2.1). Casa de la Cultura d'Alzira i Centre de Cooperació al Desenvolupament (CCD) de la UPV

Grups focals:

- Equip tècnic

Fonts secundàries:

Es va realitzar l'anàlisi documental de les fonts que s'indiquen en l'Annex IV.

5.2.2. Abast de la investigació

Les fonts d'informació segons instrument i tècnica utilitzada, així com l'univers de la mostra sobre el qual s'ha realitzat l'estudi és el següent:

QUADRE3: MOSTRA DE L'ESTUDI SEGONS INSTRUMENT I TIPOLOGIA DEL TITULAR

Instrument	Titular	Mostra
Entrevistes	Grup d'activistes de la Campanya Banca Armada	1
	Administració autonòmica	1
	Ajuntaments	1
	Junta directiva CVONGD / Red Enclau	1
	Equip tècnic Centre Delàs	1
	Universitats públiques valencianes	2

En les entrevistes, en total han participat 9 persones, el 22 per cent dones i el 78 per cent homes.

Pel que fa a la participació en l'enquesta, l'univers ha sigut d'un total de 30 persones, 21 universitàries i 9 estudiants de secundària.

A l'Annex II s'identifica les activitats de camp realitzades.

5.2.3. L'estudi de LdB

El projecte compta amb el preceptiu estudi de LdB elaborat per aquesta consultora el quals'ha fet d'acord a la "Guia per al seguiment i avaluació de projectes finançats per la Generalitat Valenciana en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament" es va publicar uns dies després de la presentació del document.

6. CONDICIONANTS I LÍMITS DE L'ESTUDI

La principal limitació en la investigació ha estat relacionada amb els qüestionaris de valoració de les activitats, per una part han sigut limitats i només corresponen a dues activitats i per altra un mateix formulari s'ha utilitzat per a dos públics diferents la qual cosa pot limitar algunes de les respostes.

Estava previst una entrevista a la persona responsable de la DGCID, que finalment no s'ha fet, el mateix que amb el representant de la CEV que en aquest cas no ha contestat a la sol·licitud feta.

Les FdV han estat correctes, la qual cosa ha facilitat la feina del consultor.

En qualsevol cas volem manifestar la disposició total de l'equip tècnic que ha facilitat la feina.

7. ANÀLISIS I INTERPRETACIÓ DE LES TROBALLES

7.1. Coherència

Pregunta 1. Grau d'articulació dels objectius de la intervenció amb els instruments proposats per a aconseguir-los i la seua adequació als problemes?

Pregunta 2. La intervenció és compatible, complementària, i té sinergies amb altres accions, estratègies o programes?

Es realitza a dos nivells, un intern, que valora l'articulació dels objectius de la intervenció amb els instruments proposats per a aconseguir-los així com la seua adequació als problemes; pel que fa al nivell extern s'analitza la compatibilitat de la intervenció amb altres estratègies i programes amb els quals puga tindre sinergies o complementarietat.

Analitzant el projecte a **nivell intern**, en primer lloc ens situem en el context i determinem els problemes identificats i la seua relació amb els objectius de l'acció i l'estratègia proposada.

El projecte té un clar Enfocament de Drets i cultura de la Pau, per la qual cosa situa la Pau no com l'absència de guerra, sinó que és una aspiració universal de la humanitat i forma un tot indissoluble amb el desenvolupament socioeconòmic, la justícia i els respecte dels drets humans

El projecte entén que la cultura de la pau és el mitjà, el camí per aconseguir aquest dret i cal investigar, donar a conèixer i denunciar les causes estructurals que generen els conflictes bèl·lics, els desplaçaments forçats de persones i totes les formes de violència, tot ell mitjançant la Campanya Banca Armada.

En l'anàlisi que es fa, s'assumeix que les diverses causes que propicien els conflictes armats, no obstant tots hi tenen una cosa en comú: la necessitat d'armes.

Les armes són produïdes per la indústria militar que necessita recursos per a funcionar, la procedència dels quals s'identifica en bona part en la banca, per tant el projecte es centra en denunciar aquest fet sensibilitzant a la població per exigir polítiques ètiques i responsables.

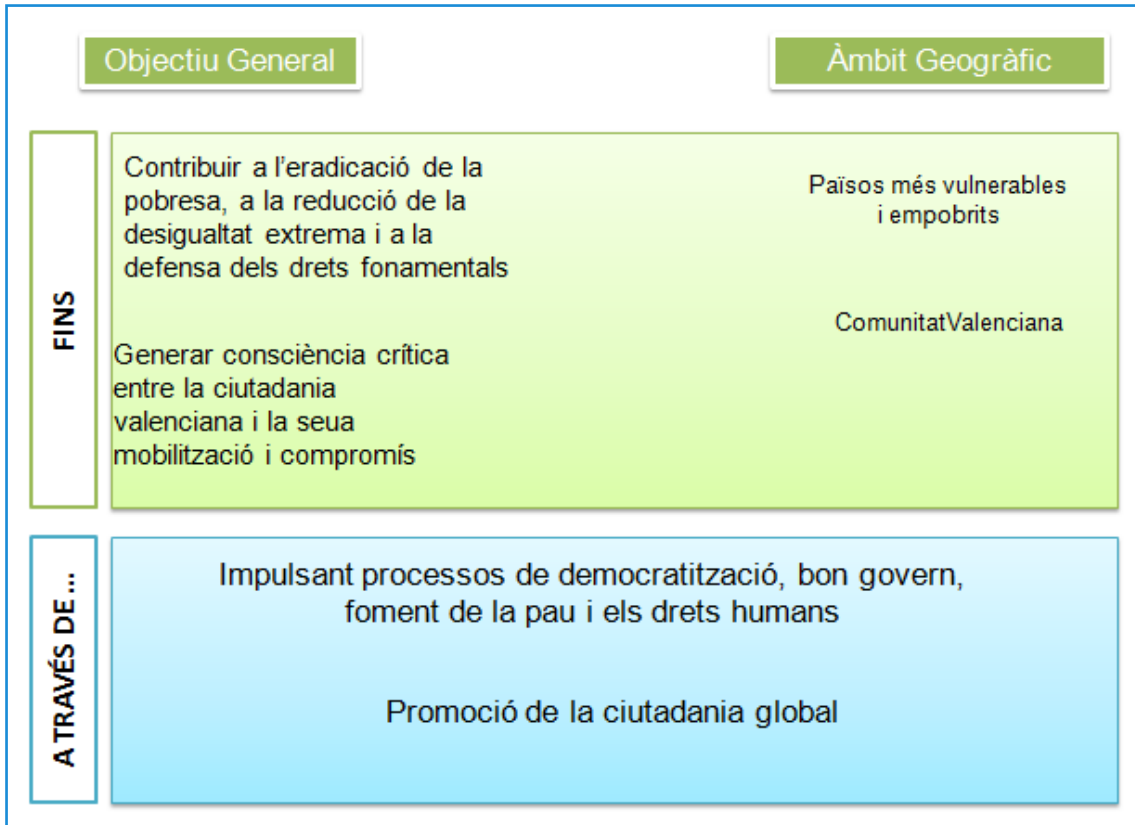
Per fer front a aquesta situació amb el propòsit de canviar-la, el projecte s'articula en tres eixos que corresponen als eixos de la Campanya Banca Armada: (i) recerca i divulgació, (ii) sensibilització i mobilització social i (iii) incidència política a administracions públiques valencianes.

Des d'aquest punt de vista trobem la coherència del projecte en la seua cadena d'objectius, resultats i activitats de la intervenció, sent adequades aquestes per aconseguir els resultats.

Pel que fa a l'**anàlisi de coherència externa**, el projecte encaixa en l'estratègia de la cooperació valenciana plasmada en l'**IV Pla Director de la Cooperació Valenciana 2017 - 2020**, i contribueix a crear una "consciència crítica entre la ciutadania valenciana amb la finalitat d'aconseguir la seua mobilització i compromís per a promoure el desenvolupament humà sostenible per a tots i totes" a través de la promoció de la ciutadania global, tal com s'assenyala en l'Objectiu General.

A més, com podem veure en la següent il·lustració, una de les eines per aconseguir la finalitat de l'objectiu és el foment de la pau, a la qual cosa, sense dubtes, contribueix el projecte que s'avalua.

IL·LUSTRACIÓ 1: OBJECTIU GENERAL DEL IV PLA DIRECTOR DE LA COOPERACIÓ
VALENCIANA

A més, cal destacar el compromís de la Generalitat Valenciana amb la coherència de polítiques per al desenvolupament, “entesa com la vinculació amb el desenvolupament humà sostenible, els drets humans, l’equitat de gènere, entre altres valors, de tota l’activitat de l’Administració de la Generalitat Valenciana i dels agents de la cooperació valenciana”.

L'IV Pla Director de la Cooperació Valenciana s'ha inspirat en l'Agenda 2030, estructurant-se en cinc eixos⁵, els quals corresponen amb les cinc esferes de l'Agenda, agrupant un total de 9 estratègies.

D'aquesta manera, el projecte que avaluem contribueix a dos ODS, i tres estratègies i quatre metes del Pla Director com es veu al següent quadre:

QUADRE 4: CONTRIBUTIÓ DEL PROJECTE A L'ESTRATÈGIA DE LA GVA

EIX 3 PROSPERITAT		
Estratègia	ODS	META
3.1 Dret al desenvolupament	ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.	3.1.3 Impulsar el comerç just i la compra pública ètica com una eina de desenvolupament

EIX 4 PAU		
Estratègia	ODS	META
4.1 Dret a la participació i la governança democràtica	ODS 16. Promoure societats justes, pacífiques i inclusives	4.1.1: Enfortir la societat civil en defensa drets humans i la construcció d'una cultura de pau i la justícia
		4.1.2: Generar capacitats del personal polític i tècnics de les institucions democràtiques descentralitzades
		4.1.3 Promoure governança democràtica i poder local per mitjà d'institucions eficaces, responsables i transparents en tots els àmbits que volen contribuir a la pau entesa com el gaudi d'una vida prospera i plena

⁵Planeta, Persones, Prosperitat, Pau i Aliances

EIX 5 ALIANCES		
Estratègia	ODS	META
Estratègia 5.1: Aliances per al desenvolupament sostenible	ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible	5.1.1: Fomentar aliances per al Desenvolupament Sostenible amb les entitats locals valencianes, ONGD, Universitats públiques, organitzacions sindicals i sector privat per a millorar la cooperació Descentralitzada Nord-Sud i triangular en matèria de ciència, tecnologia i innovació.

Quant a les polítiques específiques de la GVA per implementar l'Agenda 2030, la DGCID va publicar el febrer de 2016 el document estratègic "Una comunitat compromesa amb la Cooperació i l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible" on es preveuen una sèrie d'actuacions, entre ella la d'EpD i sensibilització, a través dels anomenats vectors d'actuació que identifiquen com informar, sensibilitzar i comprometre, en els quals encaixa plenament el projecte.

Assenyalar que si bé la GVA compta amb la seua estratègia d'EpD en l'àmbit formal, no s'ha dissenyat una estratègia pròpia per a l'educació no formal on el projecte encaixa per les seues característiques.

Amb tot, el projecte s'adequa a les polítiques de cooperació del Govern Valencià pel que fa a l'EpCG.

Quant a l'**adequació del projecte a l'estratègia de les entitats promotores**, Fundació Novessendes inclou de manera expressa el Projecte Banca Armada / Banca Ètica en la seua estratègia; per la seua part, SETEM CV, compta a una estratègia amb propòsits i instruments per a impulsar accions com les que s'avalua; dir també que SETEM forma part de la Campanya Banca Armada des del seu inici l'any 2007.

S'ha de dir que un dels actors rellevants de la Campanya és el **Centre Delàs** pel seu paper com a centre de recerca sobre d'anàlisi de pau, seguretat, defensa i armamentisme, a més de la realització d'incidència política i social sota un prisma de cultura de pau, i els efectes negatius del militarisme i els conflictes armats.

Les seues principals línies de treball són el comerç d'armes, el finançament de la indústria armamentística, la despesa militar, les forces armades, la indústria militar, la Investigació i el Desenvolupament (R + D) d'armes i les operacions militars a l'exterior.

El projecte forma part de la Campanya Banca Armada que va néixer l'any 2007, sent els promotors El Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs, SETEM, RETS, Justícia i Pau i l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG).

A hores d'ara participen d'aquesta campanya a nivell estatal altres col·lectiu i organitzacions, i en el País Valencià està liderada per la Fundació Novessendes i SETEM Comunitat Valenciana⁶, impulsores del projecte que s'avalua.

Pel que fa a la complementarietat del projecte amb estratègies **d'altres organitzacions de la societat civil**, resulta clara amb Red Enclau, especialment amb tot el que fa referència a la Banca Ètica, en aquest sentit pensem que ha sigut rellevant la col·laboració que ha hagut en l'elaboració del anomenat llibret "De la banca armada a la banca ètica".

El mateix passa amb la CVONGD en el treball fet dins el Grup de Comerç Just, Compra Pública Ètica i Consum Responsable, més que en el de polítiques previst en un principi; al respecte dir que a hores d'ara la persona responsable ha entrat com a vocal del Consell Valencià de Responsabilitat Social en representació de REAS-PV, la qual cosa pot obrir camins de treball conjunt atés la coincidència de línies d'acció.

Pel que fa a les **universitats**, dir que en el marc del IV PDCV inclou a les universitats públiques com un agent de la cooperació i concretament a l'Eix 5 d'aliances, en l'Estratègia 5.1: Aliances per al desenvolupament sostenible contribuint d'aquesta manera a l'ODS 17 i per tant el projecte estaria contribuint

S'ha de dir que les universitats públiques han integrat l'Agenda 2030 en els seus distints àmbits d'acció de forma transversal i el projecte en aquest sentit contribueix a la seua coherència.

Quant a les **administracions públiques municipals**les que han participat en el projecte i de les quals en tenim dades, no és una línia política d'acció encara que els

---

⁶Forma part de la Federació SETEM

resultats obtinguts respecte a la implicació personal d'algun responsable polític ha sigut satisfactoria.

A **nivell internacional** el projecte crea sinèrgies amb altres campanyes internacionals com ara la Campanya Internacional contra les Armes Nuclears (ICAN) i Stop Explosive Investment.

7.2. Pertinència

Pregunta 3. La intervenció correspon a les necessitats dels titulars de drets i les prioritats del context en el qual es desenvolupa?

En aquest cas s'indaga a identificar l'adequació dels resultats i els objectius de la intervenció al context en el qual es realitza. Amb l'anàlisi s'estudia la qualitat del diagnòstic que sustenta la intervenció i si l'estratègia d'intervenció s'adequa a les possibilitats i capacitats dels destinataris.

Els **titulars de drets** identificats pel són:

- ❖ Comunitat universitària valenciana
- ❖ Administracions públiques valencianes (representants polítics i personal tècnic)
- ❖ Grup d'activistes de la Campanya Banca Armada
- ❖ Accionistes i membres dels Consells d'administració dels principals bancs armats
- ❖ Ciutadania en general

A l'anterior s'ha d'afegir els estudiants de secundària, als quals s'ha adreçat una part de les activitats però que no estaven previst a l'inici.

Els criteris de selecció del públic destinatari i implicat en el projecte han estat el seu interès a participar en la campanya Banca Armada, el rol com a agents de transformació social en relació a la problemàtica de la banca armada, el seu potencial mobilitzador i multiplicador, i la proximitat territorial a les entitats que impulsen el projecte al territori (amb seu a Castelló i València).

Com a **titulars de responsabilitats** s'han identificat els següents:

- ❖ Mitjans de comunicació
- ❖ Consells Socials i/o àrees de cooperació d'universitats públiques valencianes
- ❖ Administracions públiques valencianes (representants polítics)
- ❖ Grup de treball d'investigadors (Centre Delàs, SETEM, Novessendes)
- ❖ Entitats expertes en les finances ètiques i solidàries

Aquests titulars havien de jugar un paper fonamental en la consolidació de l'acció segons les seues característiques així com en la difusió de les accions, clau en la sensibilització.

Per entendre l'estratègia del projecte s'ha de tindre en compte la pròpia estratègia de la Campanya Banca Armada en la qual s'insereix.

Des d'aquest punt de vista l'estratègia veiem com complementa la que es va seguir en l'anterior campanya, i fa sues algunes de les conclusions per intentar implicar a nivell estratègic a altres actors de manera que s'enfortisca l'acció alhora que arribe a públic diferent, sense perdre de vista l'augment de la incidència.

Des d'aquest punt de vista les persones **activistes**, el fet de participar en diverses activitats com ara les accions de difusió en l'ensenyament mitjà i universitari a més de contribuir a enfortir el missatge des de l'experiència i compromís personal, cosa valorada per diferents informants.

Es reconeix la pertinència de les accions fetes en els interessos i perfil dels activistes.

Quan parlem de les **OSC**, ens referim particularment a la CVONGD i Red Enclau, i tot relacionat amb la persona que n'ha participat vinculat a les dues organitzacions.

Des d'aquest punt de vista, l'acció correspon al coneixement i les actituds d'aquestes organitzacions participants, i cal destacar el treball que s'ha fet en el marc del Grup de Treball de Comerç Just, finances ètiques i consum responsable.

Podem dir que durant aquest període s'ha avançat respecte del coneixement mutu de la Coordinadora i les entitats impulsores de la campanya, la qual cosa es valora positivament i es confirma la proposició de treball a llarg termini que se'n feia en l'avaluació del projecte anterior.

Pel que fa a les **universitats**, s'ha fet palés el camí que n'hi ha d'incidència en els òrgans de govern respecte al plantejament envers la banca ètica i es pot afirmar que no és a hores d'ara una prioritat.

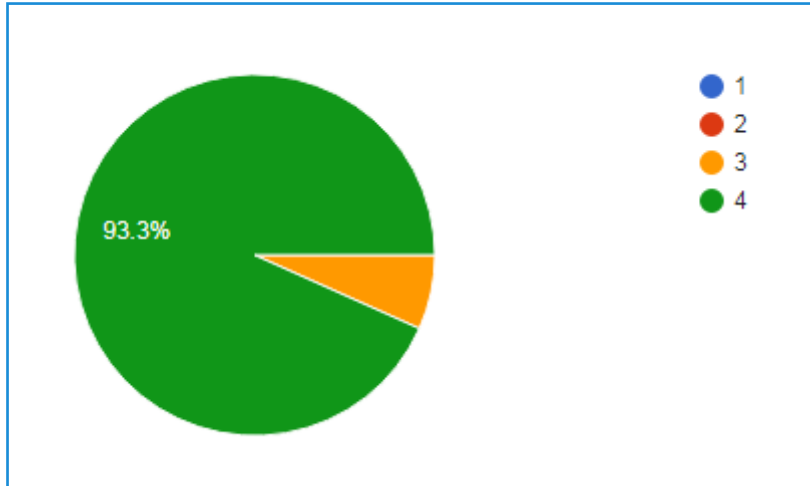
Per altra banda, i en l'àmbit de la formació, l'activitat feta en l'aula si s'ha valorat especialment tant pel contingut com pel material utilitzat i la capacitat de les ponents, accions d'aquest tipus donen una senyal sobre una possible línia d'acció, el mateix que passa en la recerca, la qual ha sigut molt ben valorada pel professorat que va participar en la sessió de la UV per la seua qualitat.

Quant a les **administracions públiques municipals** el fet d'apropar-se a un dels ajuntaments a partir d'una fira d'economia social i solidària es considera molt adient atés el nivell de coneixement que tenen els responsables polítics sobre la qüestió i també per la capacitat d'incidència i sensibilització de la societat.

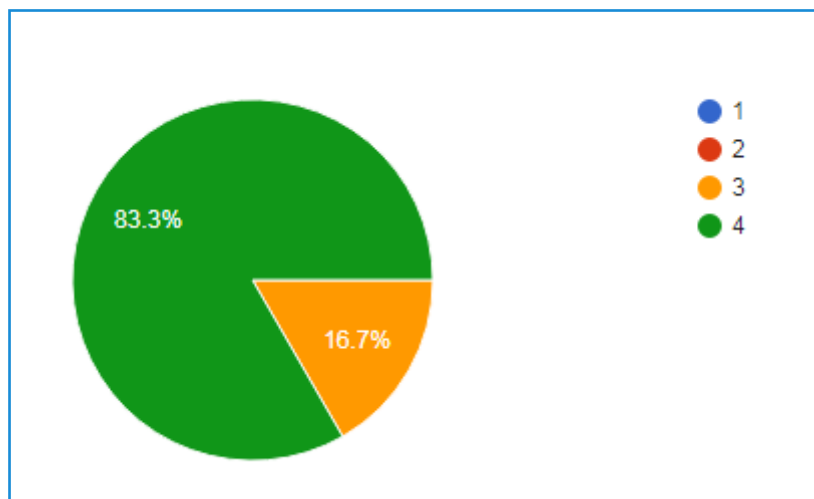
La **Conselleria d'Hisenda** és coneixedora del projecte i del treball fet en l'edició anterior, el qual consideren interessant per la idea que dona respectes a la situació de les finances autonòmiques.

Quant a l'**enfocament metodològic del projecte** tenim dades de l'Activitat 2.2 Realització d'un cicle de xerrades-debat "Com passar de la Banca Armada a la Banca Ètica a la Comunitat Valenciana" feta a Alzira, en la Casa de la Cultura, i adreçat a la població en general, un curs de la UPV on és valora alt el contingut de les ponència.

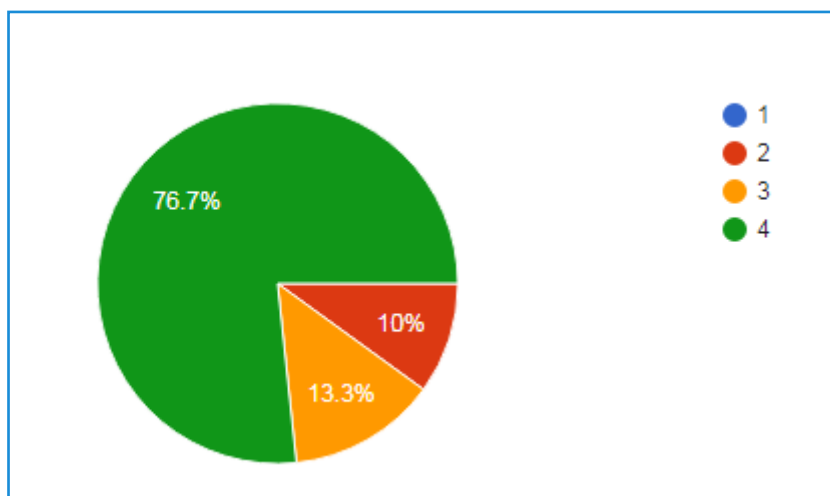
GRÀFIC 1: COM VALORES ELS CONTINGUTS DE LES PONÈNCIES? (DE 1 A 4: DE POC A MOLT POSITIVAMENT)

GRÀFIC 2: CREUS QUE ELS PERFILS DELS PONENTS SÓN ADEQUATS PER TRACTAR LA TEMÀTICA? (DE 1 A 4 : DE POC A MOLT POSITIVAMENT)

GRÀFIC 3: COM VALORES L'ORGANITZACIÓ DE L'ACTE (DIFUSIÓ, PUNTUALITAT, ESPAI, LOCALITZACIÓ I ALTRES)? (DE 1 A 4 : DE POC A MOLT POSITIVAMENT)

En respostes obertes s'ha identificat que la valoració baixa correspon a l'aspecte de difusió de l'activitat

Pel que fa a l'activitat a l'UJI, no es té cap qüestionari de valoració del seminari virtual⁷ que se'n va fer el 23 de març de 2020.

7.3. Eficàcia

Pregunta 4. En quina mesura l'execució de les activitats han contribuït a aconseguir els resultats previstos

Mesura fins on s'ha assolit els resultats d'acord als indicadors establerts a la matriu de planificació del seguiment.

⁷Com a conseqüència de la pandèmia del Covid19

RESULTAT 1

Actualitzades i divulgades les dades sobre la Banca Armada amb els vincles de les entitats financeres amb les empreses d'armes i les alternatives existents, a través dels materials didàctics i de suport creats per l'equip investigador i distribuïts en les diferents activitats, i a través de la implementació de l'estratègia de comunicació per al desenvolupament.

Indicadors	Meta esperada
IOV1.1 La base de dades amb visualització de dades està disponible on-line incloent, almenys, dades actualitzades de Bankia, CaixaBank i Banc Sabadell, en valencià i castellà.	<p>Meta 1: 1 base de dades actualitzada</p> <p>Meta 2: 2000 visites durant el període d'execució del projecte</p>
IOV1.2 Publicació editada en format llibret i pdf on-line, disponible en castellà i valencià	<p>1 publicació editada en castellà i valencià</p> <p>15.000 persones reben el butlletí mitjançant les xarxes socials de les entitats (Novessendes, SETEM CV i Centre Delàs)</p> <p>Meta 3: La publicació es presenta públicament en almenys 1 municipi</p>
IOV1.3. Elaborat el pla de comunicació de la campanya	Meta: 1 pla de comunicació de la campanya elaborat
IOV1.4. Estratègia de comunicació planificada i sistematitzada. Abast de la comunicació i difusió	<p>5 articles elaborats i publicats</p> <p>3 entrevistes publicades</p> <p>1 vídeo elaborat i difós en xarxes socials</p> <p>30.000 en Facebook</p> <p>320 mencions en Twitter</p>

La base de dades (**IOV 1.1**) s'ha actualitzat i se'n troba disponible a l'enllaç <http://database.centredelas.org/banca-armada-es> .

Pel que fa al nombre de visites, durant el període d'execució del projectes s'ha comptabilitzat un total de 5.942 visualitzacions.

Respecte de l'**IOV 1.2.**, s'ha publicat en paper i pdf l'anomenat llibret "De la Banca Armada a la Banca Ètica. 10 claus per passar-se a la Banca Ètica" tant en valencià com en castellà, tal com estava previst als indicadors.

El llibret divulgatiu se'n va presentar a Ca Revolta, a València el 12 de novembre de 2019, i van assistir 31 persones segons les bases de dades.

S'ha produït 3.500 descàrregues i visites a la pàgina de descàrrega del llibret, 6 enviaments de mailing i 4 xarrades en universitat amb la distribució de 450 exemplars.

Pel que fa a l'**IOV 1.3**, l'estratègia de comunicació de la campanya se'n presenta a l'inici de l'Informe d'Impacte de campanya Banca Armada II, informant sobre les peces i els canals de comunicació, a més com a font de verificació es presenta el vídeo elaborat sobre el suport al negoci de la guerra

En l'informe ja esmentat sobre l'impacte en termes de comunicació de la companya, corresponent a l'**IOV 1.4**, s'identifiquen les següents metes assolides:

- Vídeo principal
- Visites al web: 5987, de les quals 3200 són usuaris únics.
- Twitter: 29000 impactes, destacant els relacionats amb les jornades d'EBC i el vídeo principal de la campanya.
- Facebook. 4.100 interaccions i 59.068 impactes (persones a les que ha arribat)
- Youtube. 800 visualitzacions en el spot principal
- Carteleria exterior: 30 dies de mupis en 15 punts de València.
- Gabinet de premsa: 18 repercussions, 1 reportatge en informatius de TV, 2 entrevistes radials i 4 mencions radials

RESULTAT2

Sensibilitzada i mobilitzada la població meta del projecte afavorint la presa de consciència de la ciutadania valenciana sobre els vincles de les entitats financeres amb les empreses d'armes i les alternatives existents fomentant una cultura de pau, i consolidant i ampliant el teixit associatiu valencià que recolza i difon la campanya Banca Armada i l'ús de les finances ètiques i solidàries.

Indicadors	Meta esperada
IOV2.1. Es treballa la campanya Banca Armada en el marc del Grup de Polítiques de la CVONGD	La Campanya Banca Armada forma part de la temàtica que es treballa en el Grup de Polítiques de la CVONGD
IOV2.2 Es faran 3 accions de sensibilització dins del cicle de xerrades-debat.	Almenys el 50% es realitzen a universitats valencianes. Amb, almenys, 250 participants, dades segregades per sexe, i segons activitat de sensibilització
IOV2.3 Intervencions a Juntes d'Accionistes de la mà de persones vinculades al projecte, segregat per sexe i/o rol en l'entitat	Almenys 2 intervencions

L'equip impulsor del projecte s'ha reunit amb l'equip tècnic de la CVONGD, en concret el grup de treball de Comerç Just. **(IOV2.1)**

A més s'ha participat en la Comissió de Comerç Just de la Universitat de València formant part del grup esmentat de la CVONGD.

També s'ha participat al Dia Mundial del Comerç Just (DMCJ) organitzat per la CVONGD.

Quant a les accions de sensibilització dins del cicle de xerrades – debat **(IOV 2.2)**, s'ha participat difonent el missatge en:

- ✓ Participació al DMCJ, organitzat per la CVONGD en maig de 2020: 16 persones interessades

- ✓ V Jornades RSE i EBC en Entitats Financeres organitzades per la CEBC (UV). Participació a Taularedona sobre la Banca Armada (24/20/2019) (100 persones)
- ✓ Participació al FestiCoop (Xirivella) (01/12/2019)
- ✓ Xarrada-Debat al Centre de Cooperació al Desenvolupament a la UPV (12/2019). 21 persones assistents.
- ✓ Xarrada-Debat a la Setmana de l'Ètica (UV) organitzada per l'estudiantat per la ètica de la Facultat d'Economia (12/12/2019). 30 persones.
- ✓ Xarrada-Debat a la casa de la cultura d'Alzira (27/01/2020). 12 persones
- ✓ Xarrada-Debat a l'IES Francesc Ribalta a Castelló (30/01/2020). 25 persones.
- ✓ Seminari virtual (a causa del COVID-19) al màster de Pau a la UJI el (23/03/2020). 25 persones.
- ✓ Presentació del llibre "10 claus per passar-se a les finances ètiques" en un acte públic a València (Ca Revolta) (11/11/2019). 27 persones.

En total ha assistit a les activitats del cicle 256 persones.

No es presenten les dades segregades per sexe.

Quant a les intervencions en Juntes d'Accionistes (**IOV 2.3**), s'ha fet un total de dos intervencions, segons el previst, i han participat tres activistes.

RESULTAT 3

Augmentada la interlocució amb actors polítics i tècnics de les institucions públiques valencianes per tal d'afavorir la corresponsabilitat i la coherència de polítiques per al desenvolupament amb l'adquisició de compromisos per a una inclusió de clàusules socials i ètiques als departaments de contractació municipals i universitaris en relació a l'ús de la banca armada i la banca ètica.

Indicadors	Meta esperada
IOV3.1 Es realitzen contactes amb actors clau de les administracions públiques valencianes.	Almenys a 2 ajuntaments de capital de província i altres 5 municipis, almenys

	1 de menys de 5.000 habitants
IOV3.2. Reunions amb els Consells Socials i/o àrees de cooperació de 3 universitats públiques valencianes.	Almenys 6: dos per universitat

En el marc del projecte les organitzacions promotores han contactat amb actors de les administracions públiques valencianes (**IOV 3.1**) amb l'objectiu de presentar la proposta de moció per impulsar la campanya Banca Armada a la Comunitat Valenciana.:

La moció es va presentar a:

- ✓ Ajuntament Xirivella
- ✓ Ajuntament Alzira
- ✓ Ajuntament de Castelló
- ✓ Ajuntament de Sagunt

No s'ha pogut realitzar causa de la Covid-19 la reunió prevista amb la Mancomunitat de la RiberaBaixa.

Ahora les entitats han treballat amb Les Corts i la GVA, les quals no està reflectit a les metes de l'indicador. Així, es va fer una reunió amb una diputada de la Comissió de Drets Humans de Les Corts, i s'ha fet una aproximació a la nova Directora de CID; també s'ha presentat una proposta al projecte de Decret del Consell, que regula la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions.

El segon indicador d'aquest resultat (**IOV 3.2**) té a veure amb el treball a fer amb tres universitats públiques; així s'han fet reunions amb les tres, la UJI, la UPV i la Comissió de Comerç Just de la Universitat de València conjuntament amb el Grup de Treball de Comerç Just de la CVONGD.

7.4. Impacte

Pregunta 5. En quina mesura la intervenció ha aconseguit sensibilitzar la ciutadania valenciana, i en concret de la comunitat universitària i les administracions públiques valencianes, sobre els vincles dels bancs amb la indústria armamentista, i s'han produït altres efectes no previstos?

Es tracta d'identificar i valorar els efectes que la intervenció provoca en general, tant buscats i desitjats en relació a l'assoliment de l'objectiu superior, com altres efectes no previstos, desitjats o no desitjats.

En aquest sentit, el nostre treball consisteix a determinar en quina mesura el projecte ha contribuït a sensibilitzar a la ciutadania valenciana, la comunitat universitària i les administracions públiques sobre els vincles dels bancs amb la indústria armamentista, amb la finalitat de promoure accions individuals i de govern transformadores i coherents amb el foment d'una cultura de pau i un desenvolupament humà sostenible.

Atés l'abast d'una intervenció limitada com la que s'avalua per a la magnitud de l'objectiu al que vol contribuir, intentarem fer l'aproximació a nivell de l'objectiu específic, i com que els indicadors tenen una certa limitació per mesurar el canvi com ja s'ha explicat, farem una aproximació sobre la transformació (canvi) segons les necessitats informatives de les organitzacions promotores que es van determinar en la reunió per establir l'abast del treball.

Finalment afegirem un apartat sobre la contribució del projecte a l'estratègia del IV Pla Director en línia amb l'Agenda 2030 per al desenvolupament humà sostenible esmentat.

OBJETIU ESPECÍFIC

Sensibilitzar la ciutadania valenciana, i en concret de la comunitat universitària i les administracions públiques valencianes, sobre els vincles dels bancs amb la

indústria armamentista, amb la finalitat de promoure accions individuals i de govern transformadores i coherents amb el foment d'una cultura de pau i un desenvolupament humà sostenible en línia amb l'agenda 2030 dels ODS i el IV Pla Director de Cooperació Valenciana 2017-2020.

Indicadors inicials

IOE 1.1 Almenys el 60% de la població beneficiària del projecte ha millorat la seua comprensió dels vincles entre banca armada, indústria militar, conflictes armats i vulneracions de drets humans.

IOE 1.2 N° d'accions de sensibilització per a públic general

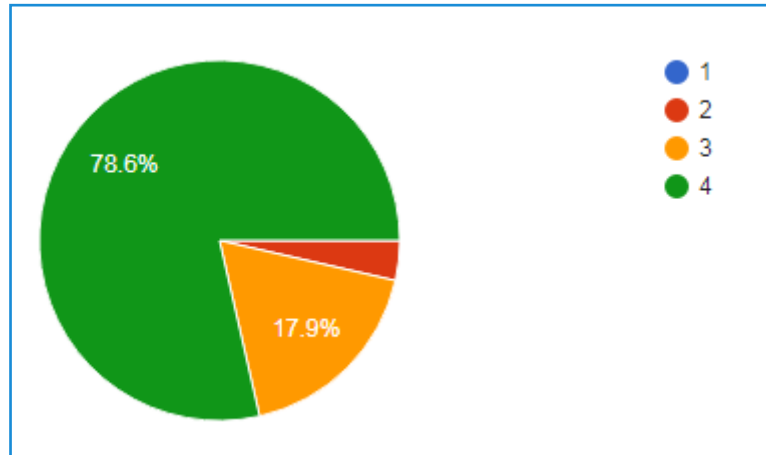
IOE 1.3 N° d'accions de sensibilització per a administracions públiques

IOE 1.4 N° d'organitzacions participants en les accions de sensibilització del projecte

IOE 1.5 N° de participants en les diferents accions desglossades per sexe i/o rol

Pel que fa a la comprensió per part de la població destinatària del projecte dels vincles entre banca armada, indústria militar, conflictes armats i vulneracions de drets humans (IOE 1.1), la informació de què disposem es limita als resultats de l'enquesta que s'ha fet a la ciutadania que hi va assistir a l'activitat de la Casa de la Cultura d'Alzira i del curs de la UPV, on el 78,6 per cent manifesta clarament l'augment del coneixement i el 96,5 per cent el veurien entre positivament i molt positivament tal i com mostra el següent gràfic.

GRÀFIC 4: CREUS QUE LA TEUA PARTICIPACIÓ EN ESTA ACTIVITAT HA CONTRIBUÏT A MILLORAR ELS TEUS CONEIXEMENTS SOBRE ELS VINCLES DE LA BANCA ARMADA AMB ELS CONFLICTES ARMATS I LES VULNERACIONS DE DRETS HUMANS?

A partir d'ací, els següents indicadors són quantitius d'activitats fetes o nombre de participants segons perfil, no introdueixen cap informació sobre canvi assolit.

Quant a l'IOE 1.2, se n'han fet un total de 9 accions de sensibilització per a públic general:

1. V Jornades RSE i EBC en Entitats Financeres organitzades per la CEBC (UV). Participació a Taula redona sobre la Banca Armada (24/20/2019)
2. Xarrada-Debat al Centre de Cooperació al Desenvolupament a la UPV (12/2019)
3. Xarrada-Debat a la Setmana de la Ètica (UV) organitzada per l'estudiantat per la ètica de la Facultat d'Economia (12/12/2019)
4. Xarrada-Debat a la casa de la cultura d'Alzira (27/01/2020)
5. Xarrada-Debat a l'IES Francesc Ribalta a Castelló (30/01/2020)
6. Seminari virtual (a causa del COVID-19) al màster de Pau a la UJI el (23/03/2020)
7. Presentació del llibre "10 claus per passar-se a les finances ètiques" en un acte públic a València (Ca Revolta) (11/11/2019)
8. Participació al FestiCoop (Xirivella) (01/12/2019)

9. Participació al DMCJ organitzat per la CVONGD (05/2019)

L'**IOE 1.3** referit al nombre d'accions de sensibilització fetes a administracions públiques ha sigut de 5, i han consistit en reunions amb representants d'administracions públiques per presentar-hi la moció de compromís amb la Banca Ètica enfront la Banca Armada.

Pel que fa al nombre d'organitzacions participants en les accions de sensibilització del projecte (**IOE 1.4**), en total n'han participat cinc:

1. F. Novessendes: impulsora del projecte
2. SETEM: impulsora del projecte
3. Centre Delàs: servei tècnic d'investigació
4. Red Enclau: col·laboradora en activitats
5. CVONGD: col·laboradora en activitats

Finalment, l'**IOE 1.5** sobre el nombre de participants, aquests han sigut de 256, dels quals 176 persones pertanyen a la comunitat universitària, i segons s'informa, unes 80 a la ciutadania en general.

En una part de les activitats s'ha segmentat els participants segons sexe, sent 78 (el 61 per cent) dones, i 50 (el 39 per cent homes).

Per a completar l'aproximació a l'impacte, fem una aproximació, com hem dit, a través d'indicador de canvi complementaris.

Així en la **comunitat universitària** identifiquem que, juntament amb els resultats positius en l'alumnat ja tractat anteriorment, el professorat també valora positivament l'activitat, especialment, segons manifesten, pel tema tractat i que és d'una acció immediata d'aplicació efectiva; així, una de les professores d'ADE, de la UPV s'ha mostrat interessada en fer l'activitat en futures formacions.

Pel que fa a la presentació a la UV, es valora juntament amb el coneixement de la campanya, la qualitat del treball de recerca fet.

No obstant l'anterior, quan hem indagat en la gestió ètica de les finances de les institucions universitàries la situació és diferent. Per l'abast limitat del treball no hem

indagat en profunditat, però les consultes practicades ens indiquen que la institució té un camí llarg a fer en aquest sentit.

Pel que fa al compromís de les **administracions públiques** en el foment d'una cultura de pau i un desenvolupament humà sostenible, si bé és cert que n'hi ha un compromís especialment en el marc dels ODS i l'Agenda 2030 i les polítiques de cooperació, quan hem indagat en la Conselleria d'Hisenda es fa palés la dificultat perquè la banca ètica puga accedir-hi als contractes públics, especialment pel volum de recursos que es liciten.

Pel que fa als **ajuntaments** en aquest sentit la situació és semblant encara que pels seus volums la possibilitat de la utilització de la banca ètica existeix.

S'ha de dir que ambdues administració identifiquen a nivell d'intervenció una dels principals limitacions.

Finalment, i pel que fa a l'aproximació a l'objectiu general de fomentar una ciutadania global i críticaparticipativa i activa, compromesa amb la construcció d'una societat global solidària, justa i equitativa, podem dir que al nivell que correspon al projecte, atés el seu abast, s'han aconseguit uns resultats que permeten afirmar que s'està avançant en aquest sentit, especialment per la tasca de sensibilització i mobilització social, tot ell recolzat pel treball d'investigació fet que dona una potent base per a la creació del discurs.

L'anterior, acompanyat per l'estratègia de comunicació a la ciutadania, fa dels resultats assolits un èxit en sensibilització, malgrat el camí ja esmentat que s'ha de fer en les administracions públiques i universitats.

El fonament sobre el qual descansa l'objectiu general és el dels ODS, i en aquest sentit el projecte clarament incideix almenys en tres objectius:

- ❖ ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles
- ❖ ODS 16. Promoure societats justes, pacífiques i inclusives
- ❖ ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

7.5. Sostenibilitat

Pregunta 6. El treball desenvolupat amb els titulars de drets, responsabilitats i obligacions garanteix la sostenibilitat de l'actuació després de la finalització del projecte?

Es defineix, en termes generals, com el grau en què els efectes positius derivats de la intervenció continuen una vegada s'ha retirat l'ajuda externa, lligats a l'apropiació del procés per part dels actors.

L'enfocament del projecte, en el marc d'una campanya que va nàixer el 2006, entenem que no té una finalitat de sostenibilitat, sinó transformadora envers una societat global solidària, justa i equitativa mitjançant la denúncia d'institucions bancàries que financen la indústria militar, i a través de la sensibilització de la societat de manera que es genere l'exigència, i en conseqüència transformació de les polítiques públiques i la responsabilitat personal.

L'acció del projecte, en sintonia amb la campanya, es dirigeix als diferents titulars amb diferents eines, tot ell amb el suport que dona l'actualització de les dades sobre l'evolució de la indústria militar.

Així, en primer lloc identifiquem el compromís dels **Titular d'Obligacions** per canviar una situació que clarament té incidència directa en els Drets Humans de la ciutadania en general, per als quals les administracions públiques han de vetlar.

En aquest sentit existeix una aposta clara, almenys fins ara, del Govern Valencià mitjançant les polítiques públiques en matèria d'EpCG per aquest tipus de projecte; no obstant per accedir al finançament les organitzacions promotores han d'estar a l'alçada de les exigències de l'Administració en aquest tipus de convocatòria.

S'ha de dir que a hores d'ara ha començat el projecte⁸ que dona continuació al que s'avalua cofinançat per la GVA amb una incidència més concentrada en el teixit associatiu valencià.

Per tant identifiquem com a factors de sostenibilitat les prioritats polítiques i l'impuls de la ciutadania com a titulars de drets per aprofundir en la cultura de la pau.

L'Administració autonòmica en el marc de les polítiques de desenvolupament té un compromís clar per aquest tipus de projectes d'incidència a la ciutadania per a construir una societat més crítica i solidària.

No obstant, pel que fa a la compra ètica i la possibilitat que les finances ètiques participen en els contractes, la qüestió és més complexa, no només per les capacitats de les entitats financeres sinó per la legislació que a nivell nacional regula aquests tipus de contractes; al respecte s'ha identificat com una oportunitat la necessària reforma de la llei de contractes del sector públic per a gestionar els possibles fons europeus, no obstant la incidència en un canvi en la direcció que es desitja requerís un treball d'aliances segurament més gran.

Pel que fa a l'administració local, sembla que es pot incidir mitjançant l'estratègia utilitzada en crear aquesta necessitat, i que la incidència passa pel compromís polític que com s'ha vist sí es pot trobar, encara que no de manera senzilla.

Finalment, pel que fa als **titulars de responsabilitats**, tenim a les universitats que s'ha detectat dues línies d'acció, una envers l'alumnat mitjançant l'interés que hi ha en alguns casos perquè la visió que promociona el projecte pugui formar part d'alguna acció puntual en algun curs.

L'altra té a veure amb la incidència política, en aquest sentit estratègies com la de treballar amb el grup de Comerç Just i Proximitat de la Comissió de Sostenibilitat de la UV pot ser un camí.

---

⁸De la banca armada a la banca ètica. Fase III: Sensibilització per una ciutadania i un teixit associatiu a la Comunitat Valenciana compromès i coherent amb el foment de la pau i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. SOLEPD/2019/0045.

De cara a la continuïtat sembla que el treball en el marc del Grup de Treball de Comerç Just, Finances Ètiques i Consum Responsable de la CVONGD és una estratègia que possibilita un major impacte a tots els nivells.

Pel que fa a les entitats impulsores, aquesta segona acció que es fa al País Valencià de la Campanya Banca Armada, a contribuït a millorar els seus processos d'acció en el marc de la Campanya, i a més les organitzacions són reconegudes pel propi sector de les ONGD com a impulsores de la Campanya Banca Armada al País Valencià i per les universitats i per les administracions públiques, especialment d'administració autonòmica i alguns ajuntaments.

Com a projecte de sensibilització, i tenint en compte els resultats aconseguits quant a la sensibilització de la població i més concretament l'ús que fa la ciutadania de la banca ètica, pensem que els beneficis d'aquesta intervenció continuen més enllà del mateix projecte.

8. CONCLUSIONS

8.1. Respecte de l'estructura

C 1. Els indicadors a nivell de l'objectiu han de mesurar el canvi introduït pel projecte, i només el primer indicador es refereix a un canvi en la població, que resulta suficient d'acord a l'abast del projecte.

Es tracta d'un indicador genèric, doncs els titulars de drets del projecte corresponen a diversos grups; el projecte s'ha centrat a l'hora de mesurar el canvi en la població en general, amb la mostra d'Alzira, i públic universitari.

La resta d'indicadors són quantitius i fan un resum que les activitats realitzades però no tenen capacitat per a identificar el canvi.

C 2. El projecte contribueix clarament a l'objectiu general del IV PDCV, i ho fa a través de l'estratègia 3.1 Dret al desenvolupament, especialment pel que fa a la compra pública ètica, a la construcció de d'una cultura de pau i de transparència de l'estratègia 4.1 Dret a la participació i la governança democràtica, i l'estratègia 5.1 d'aliances per al desenvolupament sostenible.

C 3. El projecte correspon a l'estratègia de les entitats promotores, així com de Red Enclau i la CVONGD.

C 4. Pel que fa a la CVONGD, el treball fet ha sigut en el marc del Grup de Comerç Just, Compra Pública Ètica i Consum Responsable, diferent al plantejat en un principi en el marc del Grup de Treball de Polítiques.

En aquest sentit la Coordinadora té una línia d'acció de finances ètiques.

C 5. L'enfocament metodològic utilitzat en xarrades de sensibilització és adequat al públic objectiu, així la valoració que els assistents fan quant a continguts, el 93,3 per cent senyalen com molt positivament, i quant al perfil dels ponents igualment és alta, el 83,3 per cent en un nivell de 4 sobre 4 i el 16,7 per cent en un nivell de 3 sobre 4.

C 6. Els objectius i resultats del projecte corresponen als problemes identificats, i les activitats contribueixen als resultats que s'esperen.

- C 7. La identificació de la situació de partida en el àmbit de la Campanya Banca Armada s'adequa a la realitat valenciana, tant de la ciutadania com de les administracions públiques, i per descomptat de la banca.
- C 8. El projecte forma part de la Campanya Banca Armada, i tant l'estructura com les accions són d'acord a la seua estratègia; també és coherent i crea sinèrgies amb campanyes internacionals com la Campanya Internacional contra les Armes Nuclears (ICAN) i Stop ExplosiveInvestment.
- C 9. Amb les OSC existeixen punts de treball importants, destacant Red Enclau i la CVONGD.
- C 10. Pel que fa a les universitats, s'identifica un treball lent per la mateixa situació d'aquests centres d'estudi.

8.2. Respecte dels resultats aconseguits

- C 11. Es tracta d'un projecte amb un especial impacte de la comunicació que ha superat les expectatives.

Cal destacar que a més del públic interessat per aquests temes, el projecte s'ha adreçat a la ciutadania en general amb eines molts potents com són les xarxes socials però volem destacar especialment els mupis a la ciutat de València amb una repercussió mediàtica evident, i el vídeo principal d'una gran qualitat comunicativa.

- C 12. L'estratègia de sensibilització i mobilització de la població s'ha dut a terme segons el previst destacant l'enfocament estratègic del treball fet en el marc del Grup de Comerç Just de la CVONGD.

El grup de treball de Comerç Just i Proximitat de la Comissió de Sostenibilitat de la UV ha sigut un espai interessant quant a la difusió del projecte als docents però queda un camí a recórrer quant a la incidència política.

- C 13. Continuant en la sensibilització i mobilització, cal destacar en aquest sentit la diversitat de població a la què s'ha arribat en el marc del resultat 2, que ha combinat l'acció estratègica ja esmentada, amb accions envers la ciutadania en

general com és el DMCJ, o de manera més específica l'estudiantat universitari, de l'ensenyament mitjà, o més activista com és el públic de Ca Revolta

- C 14. El coneixement del que és la Banca Armada i els dels vincles entre banca armada, indústria militar, conflictes armats i vulneracions de drets humans. (IOV-OE 11) és alt, superant el 96,5% en l'alumnat de secundària i universitari segons els resultats de l'enquesta.

S'ha de dir que l'enquesta només s'ha passat en dues accions de les quatre xarrades – debat que s'han dut a terme.

A través de les entrevistes es constata els resultats obtinguts en l'enquesta així com el nivell de les ponències, la formació i coneixement del personal que les ha impartides i la documentació presentada, la qual cosa ha contribuït a assolir aquests resultats.

- C 15. El tema tractat a la universitat ha sigut rellevant i sembla que, de manera específica, molt adient a certs formacions com puga ser en l'àmbit de l'ADE.

No s'ha detectat un interès especial en introduir la xarrada de sensibilització en el marc del màster de cooperació.

- C 16. Quant al canvi de paradigma de les institucions universitàries respecte de la utilització de les finances ètiques o la inclusió de clàusules socials amb criteris ètics relacionats amb la banca armada i la banca ètica per millorar la coherència de polítiques les dades que maneguem són limitades però sembla que suficients per concloure que n'hi ha un camí a fer en aquest sentit.

- C 17. Si bé és cert que s'ha contactat amb gairebé totes les administracions locals previstes, tot i que l'afectació de la pandèmia de la Covid19 ha tingut la seua repercussió, la moció en favor de la Campanya ha sigut limitada i segons algun informant es va aturar per aquesta situació.

- C 18. Pel que fa al Decret del Consell per a regular la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions s'ha de dir que el passat 1 de juny es va sotmetre a informació pública.

- C 19. Pel que fa amb la interlocució amb les administracions públiques valencianes i les universitats en l'ús de la banca ètica en termes quantitativus el contacte amb les administracions públiques s'han assolit en part atés que de les dues capitals

de província previstes se n'ha contactat només amb Castelló, i s'ha contactat amb tres municipis dels cinc proposats i cap per sota de 5.000 habitant.

C 20. El projecte ha contribuït especialment a l'objectiu general (impacte perseguit) en l'àmbit de la sensibilització de la ciutadania així com a treballar en la consecució dels ODS, aportant almenys a tres (12, 16 i 17) per aconseguir un sistema financer ètic i solidari.

C 21. Existeix una aposta clara de l'Administració Autonòmica per impulsar l'EpCG, en el marc de la qual s'ha finançat el projecte la qual cosa garanteix la continuïtat d'aquest tipus d'acció, com és el cas del finançament d'un nou projecte.

L'anterior no és possible si les entitats no tingueren capacitats suficients per presentar-hi una proposta competitiva en el marc de l'avaluació ex ante.

C 22. S'han aconseguit tots els indicadors del Resultat 1, destacant les visualitzacions de la base de dades que és de 5.942 , o les 3.500 descàrregues i visites a la pàgina de descàrrega del llibret.

Cal destacar la qualitat del video i la campanya dels mupis, així com l'impacte a les xarxes socials.

C 23. Les accions de sensibilització i conscienciació (R2) mitjançant el treball en el marc de la CVONGD, les xarrades debat i les intervencions en juntes d'accionistes se n'han fet segons estava previst.

C 24. La incidència política mitjançant una moció de suport a les finances ètiques de part dels governs municipals no ha tingut la rellevància que s'esperava.

C 25. Sense cap dubte s'ha contribuït a tindre una ciutadania crítica enfront de la banca que finança la indústria d'armament, i per una cultura de pau, tot dins del marc limitat a l'abast del projecte.

C 26. La sostenibilitat del projecte està en relació directa al posicionament que han de fer els Titulars d'Obligacions enfront una vulneració de drets de la ciutadania com a conseqüència de les guerres i el paper que juga la banca en la indústria d'armament com una de les causes d'aquests conflictes.

C 27. El projecte ha influït positivament en la capacitat de les entitats impulsores i en el seu reconeixement en l'àmbit valencià per a impulsar la Campanya Banca Armada, no obstant s'ha de tindre en compte l'estructura de les mateixes que

s'haurà d'enfortir per a fer front a l'ampliació de la campanya i arribar a més població i indrets al País Valencià.

9. RECOMENACIONS

9.1. Aliances

R1. Atés l'experiència del treball fet amb la CVONGD en el si del seu Grup de Treball de Comerç Just, Compra Pública Ètica i Consum Responsable, s'aconsella continuar aquesta línia d'acció per la suma d'energies i forces que pot suposar a l'hora de la incidència i mobilització, així com envers les administracions públiques valencianes.

Al respecte cal assenyalar el lligam que n'hi ha amb el Consell Valencià de Responsabilitat atés que un membre de la Junta Directiva de la CVONGD hi forma part: les entitats responsables del projectes haurien de tindre en compte aquest fet en l'estratègia esmentada d'incidència i mobilització.

R2. Continuar de manera activa en els grups de treball de la Coordinadora, especialment el de Treball de Comerç Just, Compra Pública Ètica i Consum Responsable, sense oblidar el de Polítiques, encara que som conscients de la seua dificultat d'accedir-hi, per la seua capacitat d'incidència en els lineaments de l'organització i l'acció amb l'administració autonòmica.

R3. Una altra pota de la sostenibilitat de la campanya podria passa perquè també s'institucionalitze en el marc de la CVONGD, com per exemple en la línia del que és fa en el Comerç Just.

R4. Continuar aprofundint les relacions amb Red Enclau en tot allò que té a veure amb les finances ètiques: el pas fet a l'hora de comptar amb aquesta entitat per a replegar informació en l'elaboració del llibret a més de considerar-se oportú, s'estima que ha de ser una línia a continuar per enfortir la xarxa associativa que pot donar suport a la campanya i alhora col·laborar en la incidència.

R5. Es tindria que busca la implicació de la Banca Ètica en futures accions a través de les seues fundacions.

9.2. Recerca i difusió del discurs

- R6. En la campanya de comunicació continuar amb l'estratègia implementada en el projecte especialment adreçada al públic en general amb el suport del vídeo principal i els mupis, a més de les xarxes socials.

L'estratègia territorial a la ciutat de València la considerem totalment encertada, i proposem estendre-la, almenys, a les grans ciutats del país com ara Castelló, Alacant o Elx.

- R7. Veure la possibilitat d'implicar a agents valencians en la campanya a partir de l'acció de recerca, en aquest cas ens referim a explorar les universitats o continuar amb l'experiència feta amb Red Enclau en el tema del llibret.

En el cas de les universitat aquesta via de treball pot obrir més portes en el component de sensibilització i fins i tot en la incidència sobre els seus òrgans de govern en el transit cap a la banca ètica.

9.3. Respecte de la incidència i mobilització

- R8. En l'estratègia d'acció per a futures intervencions, combinar el marc institucional de suport a la campanya, com puga ser la CVONGD o les universitats, amb el treball envers diversos col·lectius i la ciutadania valenciana en general.

Pel que fa als col·lectiu u organitzacions de la societat civil, fer un esforç per arribar-hi a altres diferents als vinculats a l'economia social i responsable.

- R9. L'estratègia territorial que es planteja per a fer arribar el missatge de la campanya a un nombre major de ciutadans som conscients que comporta unes despeses importants, però atés els resultats obtinguts i la gran repercussió que n'ha tingut, pensem que les promotores han de cercar una implicació directa d'entitats de la banca ètica a través de les seues fundacions perquè els seus principis coincideixen amb els principis de la campanya.
- R10. L'estratègia d'utilització de les xarxes socials per a fer arribar la informació és satisfactòria, i es recomana potenciar esta activitat en la campanya.

R11. Reflexionar sobre els col·lectius titulars de drets sobre els quals s'ha de treballar en futures campanyes i la possibilitat de donar continuació a certs públics, com puga ser els estudiants universitaris o de l'ensenyament mitjà, en altres edicions.

9.4. Incidència política envers les administracions públiques valencianes i universitats

---

R12. Continuar el treball amb els administracions públiques tant en la part política com a nivell tècnic, especialment a nivell d'interventors.

En aquest cas s'ha observat com una possible línia de treball pot ser la formació / sensibilització a interventors dels ajuntaments, seguint la línia que en té la CVONGD en qüestió de projectes de cooperació al desenvolupament.

R13. Atés l'interés de la xarrada en la universitat, valorar l'opció d'aprofundir en activitats amb l'alumnat, tant en accions de sensibilització general com de manera específica en cursos relacionats amb l'economia, com puga ser l'ADE.

En qualsevol cas, es té que identificar una estratègia per apropar-se a aquest col·lectiu i a la institució.

R14. Quant a les universitats, tant pel que fa a la utilització de la banca ètica com la inclusió de clàusules socials amb criteris ètics relacionats amb la Banca Ètica, s'ha de continuar treballant.

Al respecte s'han identificat dos punts per a treballar en aquesta línia, un és l'activitat de sensibilització per l'impacte ja esmentat i l'interés, almenys d'una part del professorat i altres grups que s'han mostrat interessats, i l'altre l'enfocament des d'una mirada d'ODS on la universitat sembla que n'és més receptiva.

R15. Atès que un projectes d'aquestes característiques en el marc de la Campanya Banca Armada té unes connotacions de defensa dels drets enfront la vulneració que suposa els conflictes armats, per aquest motiu es podria treballar per institucionalitzar la campanya; així, resulta fonamental el treball amb les

Administracions Públiques, com a Titular d'Obligacions, i en especial la GVA, per aconseguir la continuació d'aquest projecte en el marc de la campanya.

- R16. Per a futures campanyes repensar l'enfocament, i especialment els grups destinataris, atés que un grup com els i les estudiants universitaris on sembla que el projecte ha tingut un fort impacte des del punt de vista de la sensibilització, en la fase III que comença en el moment que s'avalua la fase II, no es contempla treballar amb ells, i pensem que si s'hauria de fer.
- R17. Continuar la relació amb les universitats públiques, especialment per a la sensibilització de l'alumnat, i veure la possibilitat de continuar mantenint el contacte amb la Càtedra de l'EBC per a la promoció de les finances ètiques a partir del posicionament enfront la Banca Armada.
- R18. Continuar mantenint una relació estreta amb Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica a través de la DGCID, així com altres conselleries, especialment per la seua significació la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.

10. LLIÇONS APRESES

1. Es necessita un temps major per aconseguir els resultats que es pretenen, especialment en la incidència política a nivell d'ajuntament.

En el cas de l'administració autonòmica s'ha avançat molt després de l'informe presentat en l'anterior projecte, però tal vegada la limitant més important es troba més enllà de la campanya, i correspon a les capacitats de les pròpies institucions financeres de banca ètica per a fer front a les licitacions públiques.

2. En el grup poblacional d'estudiants universitaris les accions de sensibilització tenen un impacte important, la qual cosa unida a l'acceptació i valoració positiva que fan les universitats, aquest espai es convertís en prioritari en accions futures.
3. El fet de l'aposta del Govern Valencià per la línia d'EpCG i les capacitats de les organitzacions promotores en la gestió de tot el cicle del projecte contribueixen a la sostenibilitat de l'estratègia en el marc de la campanya Banca Armada.
4. En les xarrades, els grups poblacionals que han participat tenen un alt grau de consciència respecte la banca ètica i la relació entre la banca i la indústria militar.
5. El projecte té un clar enfocament de drets, per la qual cosa les Administracions Públiques, com a Titulars d'Obligacions, esdevenen actors clau per a mantindre la campanya i sensibilitzar a la ciutadania, així com per a fer efectiu la inclusió de la banca ètica com a entitats finançadores.
6. La utilització de les xarxes socials s'ha constituït en un èxit per arribar a la població meta, més que les accions presencials com xarrades.

Cal destacar per la seua qualitat el video i la campanya dels mupis: la participació de professionals de la comunicació és fonamental en l'èxit de les campanyes.

ANNEX I. Pla d'avaluació

ANNEX II. Treball de camp: activitats realitzades

Grup d'informant clau	Entitat	Nom de la persona entrevistada	Càrrec
Activista de la Campanya Banca Armada		Edgar Vega	Activista
Administració Autònoma	Conselleria d'Hisenda	Francecs Gamero	Secretari Autonòmic d'Hisenda
Ajuntaments	Ajuntament Xirivella	Mario Jordà	Secretari Grup Municipal Podem Xirivella
Equip tècnic entitat sòcies	Centre Delàs	Eduardo Aragón	Tècnic de projectes
	F. Novessendes	Esther Paulo	Directora
	SETEM	Maria Fraile	Tècnica de projectes
Junta Directiva CVONGD	CVONGD	Enrique Asensi	Tresorer Junta Directiva
Universitats públiques	UPV	Sergio Álvaro Pérez Medina	Tècnic Superior de Cooperació al Desenvolupament
	UV	Sergio Belda	Coordinador del Grup de Comerç Just i Proximitat de la UV

ANNEX III. Qüestionari de valoració

QÜESTIONARI DE SATISFACCIÓ

Banca Armada

Benvolguda / benvolgut,

Gràcies per accedir al qüestionari!

El projecte “Per unes institucions lliures de banca armada: Aprofundint en la sensibilització i la incidència política a la Comunitat Valenciana” està liderat per Novessendes i Setem Comunitat Valenciana, i finançat per la Generalitat Valenciana. Aquest projecte forma part de la campanya Banca Armada, coordinada pel Centre Delàs d'Estudis per la Pau i SETEM.

L'objectiu d'aquest qüestionari és la recollida d'informació que ens ajude a mesurar l'impacte de l'esmentat projecte. Les respostes són anònimes, només es recull el correu electrònic amb l'única intenció de tornar a contactar amb vosaltres al final del projecte o per compartir els resultats de l'enquesta.

Per últim, volem agrair-te per endavant la teua col·laboració i recordar-te que pots fer-nos arribar qualsevol comentari que consideres rellevant al correu electrònic: educacioncv@setem.org.

Rep una cordial salutació de l'equip tècnic del projecte.

--- CASTELLÀ ---

Bienvenida, Bienvenido,

¡Gracias por acceder al cuestionario!

El proyecto "Per unes institucionslliures de banca armada: Aprofundint en la sensibilització i la incidència política a la Comunitat Valenciana", liderado por la Fundación Cívica Novessendes y Setem Comunidad Valenciana, y financiado por la Generalitat Valenciana. Este proyecto forma parte de la campaña Banca Armada, coordinada por el Centro Delàs de Estudios por la Paz y SETEM.

El objetivo de este cuestionario es la recogida de información que nos ayude a medir el impacto del proyecto. Las respuestas son anónimas, únicamente se recoge el correo electrónico con la única intención de volver a contactar con vosotras hacia el final del proyecto y/o para compartir los resultados de la encuesta.

Por último, queremos agradeceros por adelantado vuestra colaboración y recordáos que podéis enviarnos cualquier comentario o sugerencia al correo electrónico: educacioncv@setem.org

Saludos cordiales,

El equipo técnico del proyecto.

Lloc de realització de la xarrada

Data:

Perfil de la persona enquestada (per efectes estadístics)

1. Sexe

Dona

Home

Altra

2. Edat

Entre 18 i 29 anys

Entre 30 i 40 anys

Entre 41 i 50 anys

Entre 51 i 60 anys

Més de 61 anys

3. Treballes en alguna organització de la societat civil de l'àmbit social?

Si

NO

4. Gestiones la teua economia familiar a través alguna entitat de la banca ètica (BE)?

No

Sí, però no tots els bancs amb els que treballe són de la BE

Sí, tots els bancs amb els que treballe són de la BE

Valoració de l'activitat

5. Com valeres els continguts de les ponències? (de 1 a 4: de poc a molt positivament)

Afegeix un comentari si ho desitges

6. Creus que els perfils dels ponents són adequats per tractar la temàtica? (de 1 a 4 : de poc a molt positivament)

Afegeix un comentari si ho desitges

7. Creus que la teua participació en esta activitat ha contribuït a millorar els teus coneixements sobre els vincles de la banca armada amb els conflictes armats i les vulneracions de drets humans? (de 1 a 4 : de poc a molt positivament)

Afegeix un comentari si ho desitges

8. Com valeres l'organització de l'acte (difusió, puntualitat, espai, localització i altres)? (de 1 a 4 : de poc a molt positivament)

Afegeix un comentari si ho desitges

9. La teua opinió ens ajuda a millorar, fes-nos saber qualsevol altra opinió o comentari sobre l'activitat.

ANNEX IV. Documentació consultada i fonts secundàries

Documentació tècnica i administrativa del projecte	
1	Memòria narrativa del projecte
2	Estudi de LdB
Fonts de verificació de l'execució del projecte	
3	Annexos de FdV
4	Informe de cierre del ciclo de seguimiento
Documents d'estratègia	
5	Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017
6	Estrategia de Educación Para el Desarrollo en el ámbito formal de la Comunitat Valenciana 2017 - 2021
7	Una Comunitat comprometida con la Cooperación y la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible. Generalitat Valenciana. Febrero 2016,
Convocatòries anuals i una altra documentació	
8	RESOLUCIÓ de 26 de febrer de 2018, de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, per la qual es convoquen, per a l'any 2018, subvencions a organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), per al finançament de projectes d'educació per a la ciutadania global en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
9	Guía para el seguimiento y evaluación de proyectos financiados por la Generalitat Valenciana en el ámbito de la cooperación al desarrollo. Junio 2018.
Legislació	
10	LEY 18/2017, de 14 de diciembre, de la Generalitat, de cooperación y desarrollo sostenible
11	ORDEN 3/2017, de 31 de mayo, de la Conselleria de Transparencia, Responsabilidad Social, Participación y Cooperación, por la que se establecen las bases reguladoras para la concesión de subvenciones en materia de cooperación al desarrollo

12	Informació pública del projecte de decret del Consell pel qual es regula la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions
----	--

Altres

13	Campanya Banca Armada. http://www.bancaarmada.org
----	--